



**КАФЕДРА ФІНАНСОВОГО  
МЕНЕДЖМЕНТУ**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА  
ФРАНКА  
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ**

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

на засіданні кафедри \_\_\_\_\_,  
протокол №1 від "27" серпня 2020 р.  
Зав. кафедри \_\_\_\_\_ Ситник Н. С.

**ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА І  
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЇХ ВИКОНАННЯ  
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
" СУЧАСНІ ФІНАНСОВІ ТА ГРОШОВО-  
КРЕДИТНІ СИСТЕМИ "**  
(назва навчальної дисципліни)

**галузь знань: 07 "Управління та адміністрування"**  
(шифр та найменування галузі знань)

**спеціальність: 072 "Фінанси, банківська справа та страхування"**  
(код та найменування спеціальності)

**освітня програма: "Фінанси, митна справа та оподаткування"**

**освітній ступінь: бакалавр**

**форма навчання: денна**

**Укладач:**

**Блащук-Дев'яткіна Н.З., к.е.н., доцент**

(ПШ, посада, науковий ступінь, вчене звання)

**ЛЬВІВ 2020**

**Завдання для самостійної роботи студента (СРС) з навчальної дисципліни** мають таку структуру:

- РОЗДІЛ 1.** ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА
- РОЗДІЛ 2.** ГРАФІК ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА
- РОЗДІЛ 3.** ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА І МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЇЇ ВИКОНАННЯ
- РОЗДІЛ 4.** КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

## **РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА**

Розбудова ринку та демократії в Україні, реалізація курсу на європейську інтеграцію потребує великої кількості кваліфікованих фахівців, які володіють необхідними знаннями щодо передового світового досвіду управління економічними процесами та поділяють загальноєвропейські цінності. Саме тому подальший розвиток вітчизняної системи вищої освіти повинен іти у напрямку поступового зближення із стандартами країн Заходу, а одним із важливих завдань освітнього процесу є вивчення світового досвіду.

Важливою складовою роботи студентів є самостійна підготовка ними матеріалів, питань, завдань із кожної теми навчального курсу.

Оскільки навчальним планом передбачено виділення навчального часу для самостійної роботи студентів, частина обов'язкового програмного матеріалу виноситься на самостійне вивчення.

При вивченні дисципліни «Банківська система» самостійна робота здійснюється в основному в позаурочний час при виконанні самостійних завдань, зміст яких наведений нижче.

Мета самостійної роботи – сприяти засвоєнню в повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Самостійна робота студентів може відбуватися:

- при безпосередній участі викладача;
- без його участі.

Перший вид самостійної роботи студентів реалізується у формі обов'язкових аудиторних занять та індивідуальних консультацій. У цьому випадку діяльність викладача носить спрямовуючий, консультативний і контролюючий характер.

Другий вид самостійної роботи студентів – вивчення теоретичних і практичних питань з використанням навчально – методичної літератури, законодавчих, інструктивних та нормативних матеріалів.

Позааудиторна робота включає опрацювання рекомендованої літератури з курсу.

Опрацьований матеріал використовується студентами при підготовці до семінарських занять, написання модульних завдань, здачі іспиту.

Самостійна робота є обов'язковою при підготовці до практичних занять, для складання іспиту з навчальної дисципліни, тому вона повинна мати систематичний та плановий характер і обов'язково завершуватися перевіркою знань студентів.

Самостійна робота є складовою навчального процесу, важливим чинником, який формує вміння навчатися, сприяє активізації засвоєння знань. Вона є основним засобом опанування студентами навчального матеріалу в позааудиторний час. Значно підвищується значення та статус самостійної роботи із запровадженням кредитно-модульної технології навчання, за якою скорочується обсяг аудиторної роботи.

## РОЗДІЛ 2. ГРАФІК ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

№ розділу, теми	Назва розділу, теми	Кількість годин СРС	Форма контролю	Термін виконання СРС
1.	Тема 1. Поняття, класифікація та склад фінансових систем	4	СЗ, ПЗ, ЛЗ, залік по модулю, контрольна робота,	1,2 тиждень
2.	Тема 2. Державні фінанси у країнах з ринковою економікою.	4		3 тиждень
3.	Тема 3. Грошові системи: сутність та основні етапи розвитку.	4		4тиждень
4.	Тема 4. Кредитні системи: сутність та структура	4		5, 6тиждень
5.	Тема 5. Валютні системи: сутність та еволюція розвитку	4		7тиждень
6.	Тема 6. Грошово-кредитна політика: сутність, типи та інструменти	4		8,9 тиждень
7.	Тема 7. Міжнародні валютно-фінансові установи.	4		10тиждень
8.	Тема 8. Фінансова та грошово-кредитна системи Європейського Союзу	4		11тиждень
9.	Тема 9. Фінансова та грошово-кредитна системи США	4		12,13 тиждень
10.	Тема 10. Фінансова та грошово-кредитна системи Великої Британії.	4		14тиждень
11.	Тема 11. Фінансова та грошово-кредитна системи Японії.	4		15тиждень
12.	Тема 12. Принципи функціонування фінансової та грошово-кредитної систем в ісламських країнах	4		16тиждень
<b>Разом годин самостійної роботи студента</b>		<b>48</b>		

### 1. Форми контролю:

- поточний контроль засвоєння матеріалу на семінарських, практичних, лабораторних заняттях на основі відповідей на питання, повідомлень, доповіді, дискусій тощо;
- тестовий контроль тем (змістових модулів), винесених викладачем на самостійне опрацювання студентів;
- усна доповідь та/або письмовий звіт про розв'язання ситуаційних завдань тощо.

### **РОЗДІЛ 3. ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА І МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЇЇ ВИКОНАННЯ**

#### **Тема № 1. Поняття, класифікація та склад фінансових систем**

**Зміст** самостійної роботи (по кожній темі викладач повинен конкретизувати самостійну роботу студента, чітко зазначити завдання, які він ставить перед студентом, план виконання завдань тощо)

Під час розгляду теоретичного матеріалу слід повторити основні категорії та поняття, які розглядалися на лекції, потім доцільно перейти до роботи з рекомендованою літературою та нормативно-законодавчими актами. У результаті вивчення теми студент повинен знати основні поняття та підходи до визначення фінансової системи; структурну будову і класифікацію фінансових систем; загальну характеристику окремих ланок фінансової системи: державний бюджет, територіальні фінанси, державний кредит, спеціальні фонди, фінанси суб'єктів господарювання.

Завдання 1. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

1. Поняття та підходи до визначення фінансової системи.

Завдання 2. Підготовка доповідей, рефератів

1. Проблеми розвитку фінансової системи України та шляхи її вдосконалення
2. Взаємозалежність фінансових систем різних країн

**Джерела** літератури до виконання самостійної роботи

Основна та допоміжна література:

1. Вплив державної податкової політики на формування середнього класу: світовий досвід для України : монографія / В. В. Смаглюк. -Дніпро : Середняк Т. К., 2019. - 191 с.
2. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. / Ніколаєнко Ю. В. - Чернігів : Черніг. нац. технол. ун-т, 2015. - 187 с..
3. Економіка зарубіжних країн : підруч. для студентів, які навчаються за спец. "Економіка" / [С. В. Войтко та ін.] ; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т ім. Ігоря Сікорського". - Київ : КПІ ім. І. Сікорського : Політехніка, 2017. - 399 с
4. Фінансові системи зарубіжних країн : навч. посіб. / Савастєєва О. М. ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Київ : Гуляєва В. М., 2019. - 177 с.

Інтернет ресурси:

Сервер Нацкомфінпослуг [www.dfp.gov.ua](http://www.dfp.gov.ua)

Сервер Мінфіну України [www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua)

**Питання для самоконтролю**

1. Поняття та підходи до визначення фінансової системи.
2. Структурна будова і класифікація фінансових систем.
3. Загальна характеристика окремих ланок фінансової системи: державний бюджет, територіальні фінанси, державний кредит, спеціальні фонди, фінанси суб'єктів господарювання.

**Тестові завдання**

**Тема № 2 Державні фінанси у країнах з ринковою економікою.**

**Зміст** самостійної роботи (по кожній темі викладач повинен конкретизувати самостійну роботу студента, чітко зазначити завдання, які він ставить перед студентом, план виконання завдань тощо)

Під час розгляду теоретичного матеріалу слід повторити основні категорії та поняття, які розглядалися на лекції, потім доцільно перейти до роботи з рекомендованою літературою та нормативно-законодавчими актами. У результаті вивчення теми студент повинен знати сучасний стан розвитку державних фінансів в Україні та зарубіжних країнах..

Завдання 1. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання  
1 Офшорний бізнес як форма мінімізації оподаткування.

Завдання 2. Підготовка доповідей, рефератів

1. Загальна характеристика фінансових систем зарубіжних країн (за рівнем ресурсного потенціалу забезпечення потреб економіки)

**Джерела** літератури до виконання самостійної роботи

Основна та допоміжна література:

1. Вплив державної податкової політики на формування середнього класу: світовий досвід для України : монографія / В. В. Смаглюк. -Дніпро : Середняк Т. К., 2019. - 191 с.
2. Коркач І.В. Розвиток державних фінансів України та зарубіжних країн / Коркач І.В // «Молодий вчений» • № 6 (33) • червень, 2016 р. . – С. 54-56.
3. Лисенков Ю.М., Коротка Т.А. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн.- К.: Зовнішня торгівля, 2015. - 118 с.
4. Митна політика зарубіжних країн : навч. посіб. для студентів ВНЗ III –IV рівнів акредитації / Інна Анатоліївна Гуцул ; Тернопіл. нац. екон. ун-т, Ф-т фінансів, Каф. податків та фіскал. політики. - Тернопіль : ТНЕУ, 2018. - 197 с.
5. Сучасні моделі професійної освіти і навчання в країнах Європейського Союзу: порівняльний досвід : монографія / [В. В. Артемчук та ін. ; за заг. ред. В. О. Радкевич] ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т проф.-техн освіти. - Житомир : Полісся, 2018. - 207 с

Інтернет ресурси:

Сервер Нацкомфінпослуг [www.dfp.gov.ua](http://www.dfp.gov.ua)

Сервер Мінфіну України [www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua)

**Питання для самоконтролю**

1. Засновниками фінансової науки у Німеччині були камералісти, в Італії та Англії – меркантилісти, у Франції – фізіократи. Поясніть, чим відрізнялися ці школи економічної думки у поглядах на податки.
2. Проаналізуйте висловлювання Ш. Монтеск'є: «Податок – та частина багатства, яку кожен громадянин віддає, щоб у безпеці користуватися рештою». Як Ви його розумієте?
3. У деяких країнах діє система закріплених доходів, у інших – система регулюючих доходів. Порівняйте і прокоментуйте ці дві системи. Якій з них Ви надаєте перевагу?
4. Назвіть основні причини ухилення від сплати податків. Які з них є домінуючими в Україні та в розвинутих країнах Європи?
5. Проаналізуйте, від чого залежить структура доходів держави у зарубіжних країнах. Чи справедливо, на Ваш погляд, використовувати приватизацію для формування державних доходів і на які потреби варто спрямовувати ці кошти?
6. Охарактеризуйте принципи оптимального оподаткування, розроблені у фінансовій науці. Яким, на Ваш погляд, має бути оптимальний рівень оподаткування, які чинники при його визначенні необхідно враховувати? Аргументуйте свою відповідь.
7. Які основні ознаки офшорної зони Ви можете виділити?
8. Поміркуйте, чи доцільним є створення офшорних зон в Україні та які наслідки це може мати для економіки нашої держави?

9. Які позитивні та негативні наслідки використання непрямих методів фінансування соціальної сфери Ви можете виділити? Якими, на Вашу думку, мають бути передумови їхнього впровадження на практиці?
10. Порівняйте між собою різні форми державно-приватного партнерства, які застосовуються у зарубіжній практиці. Яка з них, на Ваш погляд, найбільш прийнятна для впровадження в Україні і чому?
11. Які чинники зумовили швидкий розвиток суверенних фондів суспільного добробуту в сучасних умовах? Чи є потреба у створенні такого фонду в Україні та за рахунок яких джерел він може поповнюватися?

## Тестові завдання

### Тема № 3 Грошові системи: сутність та основні етапи розвитку

**Зміст** самостійної роботи (по кожній темі викладач повинен конкретизувати самостійну роботу студента, чітко зазначити завдання, які він ставить перед студентом, план виконання завдань тощо)

Під час розгляду теоретичного матеріалу слід повторити основні категорії та поняття, які розглядалися на лекції, потім доцільно перейти до роботи з рекомендованою літературою та нормативно-законодавчими актами. У результаті вивчення теми студент повинен знати основні етапи розвитку грошових систем, їх типи та еволюцію.

Завдання 1. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

1. Взаємозв'язок розвитку грошових систем з розвитком економічних відносин. Класифікація типів грошових систем за різними критеріями.
2. Принципи організації сучасних грошових систем зарубіжних країн.

Завдання 2. Підготовка доповідей, рефератів

1. Сутність та структура грошової системи
2. Роль банків у створенні грошей

**Джерела** літератури до виконання самостійної роботи

1. Гербич Л. А. Фінансові та кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. / Л. А. Гербич. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 440 с.
2. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. / З. В. Герасимчук [та ін.] ; Луц. нац. техн. ун-т. - Херсон : ОЛДІ-плюс, 2015. -570 с
3. Мельник П. В. Банківські системи зарубіжних країн: підручник / П. Мельник, Л. Тарангул, О. Гордей. – К. : Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.
4. Гербич Л. А. Фінансові та кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. / Л. А. Гербич. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 440 с.
5. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. / З. В. Герасимчук [та ін.] ; Луц. нац. техн. ун-т. - Херсон : ОЛДІ-плюс, 2015. -570 с
6. Семко Т.В, Руденко М.В. Гроші та кредит у схемах і таблицях. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 158 с.
7. Циганов С.А. Генезис банківських систем у трансформаційних економіках: структурно-функціональний аналіз. К.: Академпрес, 2006.
8. Дук І.В. Еволюція, стадії розвитку і функції центральних банків розвинутих країн світу / І. Дук // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. – 2009. – Вип. 2 (46). – С. 91–96.
9. Крупка І. М. Сучасні міжнародні вимоги регулювання ліквідності банків / І. М. Крупка, Х. П. Паньків // Бізнес Інформ. – 2013. – № 6. – С. 337 – 341.
10. Міщенко В. Базель-III: нові підходи банківського регулювання / В. Міщенко, А. Нєзнамова // Вісник НБУ. – 2011. – № 1. – С. 4 – 9.

11. Чамро Ю.О. Еволюція розвитку центральних банків та їх історичні типи / Ю. Чамро // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2011. – № 3. – С. 231-236.

Інтернет ресурси:

1. Банк міжнародних розрахунків: [www.bis.org](http://www.bis.org)
2. Європейський банк реконструкції і розвитку: [www.ebrd.com](http://www.ebrd.com)
3. Європейський центральний банк: [www.ecb.int](http://www.ecb.int)
4. Міжнародний валютний фонд: [www.imf.org](http://www.imf.org)
5. Світовий банк: [www.worldbank.org](http://www.worldbank.org)

### Питання для самоконтролю

1. Що таке грошова система?
2. Які складові елементи грошової системи, їх визначення?
3. Які ви знаєте типи грошових систем?
4. Охарактеризуйте систему обігу металевих грошей.
5. Що таке біметалізм і монометалізм, золотомонетний стандарт?
6. Охарактеризуйте паперово-грошову систему.
7. Дайте характеристику грошової системи ринкового типу.
8. Дайте характеристику грошової системи неринкового типу.
9. Охарактеризуйте грошові системи відкритого та закритого типів.
10. Які Ви знаєте методи регулювання грошового обороту?

### Тестові завдання

#### Тема № 4. Кредитні системи: сутність та структура

**Зміст** самостійної роботи (по кожній темі викладач повинен конкретизувати самостійну роботу студента, чітко зазначити завдання, які він ставить перед студентом, план виконання завдань тощо)

Під час розгляду теоретичного матеріалу слід повторити основні категорії та поняття, які розглядалися на лекції, потім доцільно перейти до роботи з рекомендованою літературою та нормативно-законодавчими актами. У результаті вивчення теми студент повинен знати сутність, призначення та види фінансового посередництва, структуру кредитної системи.

Завдання 1. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

1. Принципи побудови кредитних систем на сучасному етапі..
2. Банки як провідні суб'єкти фінансового посередництва.

Завдання 2. Підготовка доповідей, рефератів

1. Кредитна системи: сутність, призначення, функції
2. Види банківських установ та їх класифікація
3. Небанківські кредитно-фінансові установи: види та особливості функціонування
4. Сучасні тенденції в розвитку кредитних систем країн з ринковою економікою
5. Концентрація та централізація банківського капіталу в сучасних умовах
6. Моделі взаємозв'язку банків з реальним сектором економіки промисловістю

**Джерела** літератури до виконання самостійної роботи

1. Кравець В.М., Кравець О.В. Західноєвропейський банківський бізнес: становлення і сучасність / За ред. В.І. Міщенка. – К.: Знання-Прес, 2003

2. Мельник П. В. Банківські системи зарубіжних країн: підручник / П. Мельник, Л. Тарангул, О. Гордей. – К. : Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.
3. Реверчук С.К. Грошово-банківські системи зарубіжних країн. [Текст] Навчально-методичний посібник. – Львів, Київ: «Триаді плюс», «Алерта», 2018. – 160 с.
4. Фінансові системи зарубіжних країн : навч. посіб. / Савастєєва О. М. ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Київ : Гуляєва В. М., 2019. - 177 с.
5. Циганов С.А. Генезис банківських систем у трансформаційних економіках: структурно-функціональний аналіз. К.: Академпрес, 2006.
6. Шамова І. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн для спеціальності «Банківська справа»: Навч.-метод. посіб. для самостійного вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2007. – 160 с.
7. Златіна Н. Особливості банківських систем зарубіжних країн (на прикладі Франції, Німеччини, Італії та Швейцарії) / Н. Златіна // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. - 2010. - Вип. 84. - С. 90-93.
8. Міщенко В. Базель-III: нові підходи банківського регулювання / В. Міщенко, А.Незнамова // Вісник НБУ. – 2011. – № 1. – С. 4 – 9.
9. Слобода Л. Я. Зарубіжний досвід управління капіталом банків / Л. Я. Слобода,
10. Чамро Ю.О. Еволюція розвитку центральних банків та їх історичні типи / Ю.О. Чамро // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2011. – №3 (12). – С. 231–236.

#### Інтернет ресурси:

1. Банк міжнародних розрахунків: [www.bis.org](http://www.bis.org)
2. Європейський банк реконструкції і розвитку: [www.ebrd.com](http://www.ebrd.com)
3. Європейський центральний банк: [www.ecb.int](http://www.ecb.int)
4. Міжнародний валютний фонд: [www.imf.org](http://www.imf.org)
5. Світовий банк: [www.worldbank.org](http://www.worldbank.org)

#### Питання для самоконтролю

1. Який сектор грошового ринку є сферою діяльності фінансових посередників?
2. У чому полягає сутність фінансового посередництва?
3. Дати визначення кредитної системи.
4. Чи є центральний банк фінансовим посередником? Обґрунтуйте відповідь.
5. Які операції відносять до базових банківських?
6. Назвіть функції, що виконує банк.
7. За якими ознаками класифікуються небанківські фінансово-кредитні установи?
8. Які з фінансових посередників беруть участь у процесі створення депозитів?
9. Дайте характеристику центрального банку, у чому полягає його призначення?
10. У чому різниця між центральним і комерційним банком?

#### Тестові завдання

#### Тема № 5. Валютні системи: сутність та еволюція розвитку

**Зміст** самостійної роботи (по кожній темі викладач повинен конкретизувати самостійну роботу студента, чітко зазначити завдання, які він ставить перед студентом, план виконання завдань тощо)

Під час розгляду теоретичного матеріалу слід повторити основні категорії та поняття, які розглядалися на лекції, потім доцільно перейти до роботи з рекомендованою літературою та нормативно-законодавчими актами. У результаті вивчення теми студент повинен знати сутність валютної системи та еволюцію її розвитку.



Завдання 1. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

1. Характеристика елементів національної та світової валютних систем.
2. Валютне регулювання та валютна політика: курсова, облікова, інтервенційна.

Завдання 2. Підготовка доповідей, рефератів

1. Міжнародна валютна система: сутність та елементи.
2. Бреттон-Вудська валютна система.
3. Основні принципи Ямайської валютної системи.
4. Створення та особливості функціонування Європейського валютного союзу.
5. Європейський центральний банк як елемент європейської банківської системи.
6. Світові резервні валюти та їх роль у функціонуванні грошово-кредитних систем.
7. Міжнародні грошові одиниці.

**Джерела літератури до виконання самостійної роботи**

Основна та допоміжна література:

1. Мельник П. В. Банківські системи зарубіжних країн: підручник / П. Мельник, Л. Тарангул, О. Гордей. – К. : Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.
2. Реверчук С.К. Грошово-банківські системи зарубіжних країн. [Текст] Навчально-методичний посібник. – Львів, Київ: «Триаді плюс», «Алерта», 2018. – 160 с
3. Фінансові системи зарубіжних країн : навч. посіб. / Савастєєва О. М. ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Київ : Гуляєва В. М., 2019. - 177 с.
4. Циганов С.А. Генезис банківських систем у трансформаційних економіках: структурно-функціональний аналіз. К.: Академпрес, 2006.
5. Шамова І. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн для спеціальності «Банківська справа»: Навч.-метод. посіб. для самостійного вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2007. – 160 с.
6. Дук І.В. Еволюція, стадії розвитку і функції центральних банків розвинутих країн світу / І. Дук // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. – 2009. – Вип. 2 (46). – С. 91–96.
7. Міщенко В. Базель-III: нові підходи банківського регулювання / В. Міщенко, А. Незнамова // Вісник НБУ. – 2011. – № 1. – С. 4 – 9.

Інтернет ресурси:

1. Банк Англії: [www.bankofengland.co.uk](http://www.bankofengland.co.uk)
2. Банк міжнародних розрахунків: [www.bis.org](http://www.bis.org)
3. Банк Японії: [www.boj.or.jp/en/](http://www.boj.or.jp/en/)
4. Європейський банк реконструкції і розвитку: [www.ebrd.com](http://www.ebrd.com)
5. Європейський центральний банк: [www.ecb.int](http://www.ecb.int)
6. Ісламський банк розвитку: [www.isdb.org](http://www.isdb.org)
7. Міжнародний валютний фонд: [www.imf.org](http://www.imf.org)
8. Світовий банк: [www.worldbank.org](http://www.worldbank.org)
9. Федеральна корпорація по страхуванню депозитів: [www.fdic.gov](http://www.fdic.gov)
10. Федеральна резервна система США: [www.federalreserve.gov](http://www.federalreserve.gov)

**Питання для самоконтролю**

1. Дайте визначення поняття «валюта» та назвіть її різновиди за окремими критеріями.
2. Назвіть умови переходу до повної конвертації грошей.
3. Чим відрізняється внутрішня та зовнішня конвертованість?
4. Визначте ключові елементи Бреттон-Вудської валютної системи.
5. Охарактеризуйте режими валютного курсу за методологією МВФ.
6. Визначення обмінного валютного курсу національних паперових грошей у період дії золотого стандарту.

7. Вплив золотого стандарту на розвиток міжнародних торговельних відносин.
8. Істотні обмеження системи золотого стандарту.
9. Основні положення Бреттон-Вудської валютної системи.
10. Визначальні принципи Ямайської валютної системи.

## Тестові завдання

### Тема № 6 Грошово-кредитна політика: сутність, типи та інструменти

**Зміст** самостійної роботи (по кожній темі викладач повинен конкретизувати самостійну роботу студента, чітко зазначити завдання, які він ставить перед студентом, план виконання завдань тощо)

Під час розгляду теоретичного матеріалу слід повторити основні категорії та поняття, які розглядалися на лекції, потім доцільно перейти до роботи з рекомендованою літературою та нормативно-законодавчими актами. У результаті вивчення теми студент повинен знати сутність, типи та інструменти грошово-кредитних політик.

Завдання 1. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

1. Типи грошово-кредитної політики.
2. Визначення стратегічних, проміжних і тактичних цілей.

Завдання 2. Підготовка доповідей, рефератів

1. Кейнсіанський та монетаристський підходи до грошово-кредитної політики
2. Фіскальна і грошово-кредитна політика: проблеми взаємозв'язку
3. Вплив грошово-кредитної політики на економічне зростання
4. Грошово-кредитна політика в умовах переходу від стагнації до економічного зростання
5. Політика центрального банку з обов'язкового резервування та оцінка її ефективності
6. Центральний банк на ринку державних цінних паперів.

**Джерела** літератури до виконання самостійної роботи

Основна та допоміжна література:

1. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Навч. посібник / В.М.Добров, О.А.Мартинюк-Медкова, С.М.Непонящий; Одес. держ. екон.ун-т. – Одеса: ВМВ: 2005. – 292 с.
2. Мельник П. В. Банківські системи зарубіжних країн: підручник / П. В. Мельник, Л.Л.Тарангул, О. Д. Гордей. – К. : Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.
3. Реверчук С.К. Грошово-банківські системи зарубіжних країн. [Текст] Навчально-методичний посібник. – Львів, Київ: «Тріаді плюс», «Алерта», 2018. – 160 с.
4. Скоморович І.Г., Кубів С.І., Вербицька Т.П. та ін. Історія грошей і банківництва. За заг. ред. докт. екон. наук, проф. С.К.Реверчука. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – 391 с.
5. Циганов С.А. Генезис банківських систем у трансформаційних економіках: структурно-функціональний аналіз. К.: Академпрес, 2006.
6. Шамова І. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн для спеціальності «Банківська справа»: Навч.-метод. посіб. для самостійного вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2007. – 160 с.
7. Дук І.В. Еволюція, стадії розвитку і функції центральних банків розвинутих країн світу / І. Дук // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. – 2009. – Вип. 2 (46). – С. 91–96.
8. Міщенко В. Базель-III: нові підходи банківського регулювання / В. Міщенко, А.Незнамова // Вісник НБУ. – 2011. – № 1. – С. 4 – 9.
9. Слобода Л. Я. Зарубіжний досвід управління капіталом банків / Л. Я. Слобода,
10. Чамро Ю.О. Еволюція розвитку центральних банків та їх історичні типи / Ю.О. Чамро // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2011. – №3 (12). – С. 231–236.

Інтернет ресурси:

11. Банк Англії: [www.bankofengland.co.uk](http://www.bankofengland.co.uk)
12. Банк міжнародних розрахунків: [www.bis.org](http://www.bis.org)
13. Банк Японії: [www.boj.or.jp/en/](http://www.boj.or.jp/en/)
14. Європейський банк реконструкції і розвитку: [www.ebrd.com](http://www.ebrd.com)
15. Європейський центральний банк: [www.ecb.int](http://www.ecb.int)
16. Ісламський банк розвитку: [www.isdb.org](http://www.isdb.org)
17. Міжнародний валютний фонд: [www.imf.org](http://www.imf.org)
18. Світовий банк: [www.worldbank.org](http://www.worldbank.org)
19. Федеральна корпорація по страхуванню депозитів: [www.fdic.gov](http://www.fdic.gov)
20. Федеральна резервна система США: [www.federalreserve.gov](http://www.federalreserve.gov)

### Питання для самоконтролю

1. Сутність та основні цілі грошово-кредитної політики центрального банку
2. Які стратегічні цілі грошово-кредитної політики в США, Європейському Союзі, Японії, Україні?
3. Охарактеризуйте конфлікт цілей грошово-кредитної політики.
4. Охарактеризуйте критерії щодо вибору проміжних і поточних цілей.
5. Чому центральний банк не в змозі одночасно стабілізувати процентні ставки і пропозицію грошей у національній економіці?
6. У чому полягають переваги політики проведення операцій на відкритому ринку?
7. У чому полягають переваги і недоліки процентної політики центрального банку?
8. У чому полягають переваги і недоліки політики обов'язкового резервування?
9. Які інструменти грошово-кредитної політики використовуються центральним банком для регулювання обмінного курсу національної грошової одиниці?
10. Які інструменти прямого впливу на грошовий ринок і економічні процеси в країні застосовує НБУ?

### Тестові завдання

#### Тема № 7 Міжнародні валютно-фінансові установи

**Зміст** самостійної роботи (по кожній темі викладач повинен конкретизувати самостійну роботу студента, чітко зазначити завдання, які він ставить перед студентом, план виконання завдань тощо)

Під час розгляду теоретичного матеріалу слід повторити основні категорії та поняття, які розглядалися на лекції, потім доцільно перейти до роботи з рекомендованою літературою та нормативно-законодавчими актами. У результаті вивчення теми студент повинен знати функціонування міжнародних валютно-фінансових установ та напрями співробітництва з Україною.

Завдання 1. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

1. Інтеграційні процеси у світовій економіці
2. Необхідність регулювання міжнародних валютних та фінансово-кредитних відносин..

Завдання 2. Підготовка доповідей, рефератів

1. Міжнародний валютний фонд та його відносини з Україною.
2. Світовий банк. Напрями його співробітництва з Україною.
3. Регіональні міжнародні валютно-кредитні організації.
4. Європейський банк реконструкції та розвитку. Форми співробітництва з Україною.

## Джерела літератури до виконання самостійної роботи

### Основна та допоміжна література:

1. Гербич Л. А. Фінансові та кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. / Л. А. Гербич. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 440 с.
  2. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. / З. В. Герасимчук [та ін.] ; Луц. нац. техн. ун-т. - Херсон : ОЛДІ-плюс, 2015. -570 с
  3. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. / Ніколаєнко Ю. В. - Чернігів : Черніг. нац. технол. ун-т, 2015. - 187 с..
  4. Красавина Л.М. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения: учебник. / Л.М. Красавина. – М.: Финансы и статистика, 2010. – 576 с.
  5. Лисенков Ю.М., Коротка Т.А. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн. - К.: Зовнішня торгівля, 2005. - 118 с.
  6. Мельник П. В. Банківські системи зарубіжних країн : підручник / П. В. Мельник, Л.Л. Тарангул, О. Д. Гордей. – К. : Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.
  7. Реверчук С.К. Грошово-банківські системи зарубіжних країн. [Текст] Навчально-методичний посібник. – Львів, Київ: «Триаді плюс», «Алерта», 2018. – 160 с.
  8. Скоморович І.Г., Кубів С.І., Вербицька Т.П. та ін. Історія грошей і банківництва. За заг. ред. докт. екон. наук, проф. С.К.Реверчука. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. - 391с.
  9. Циганов С.А. Генезис банківських систем у трансформаційних економіках: структурно-функціональний аналіз. К.: Академпрес, 2006.
  10. Шамова І. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн для спеціальності «Банківська справа»: Навч.-метод. посіб. для самостійного вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2007. – 160 с.
  11. Кириченко М. Інтернаціоналізація банківської діяльності: досвід країн Центрально-Східної Європи і перспективи для України // Вісник НБУ. - 2006. - № 8. - С. 25-28.
  12. Міокова Н. В. Співробітництво України з Міжнародним валютним фондом / Н.В.Міокова // Статистика України. – 2011. – № 1. – С. 86–92.
  13. Міщенко В. Базель-III: нові підходи банківського регулювання / В. Міщенко, А.Незнамова // Вісник НБУ. – 2011. – № 1. – С. 4 – 9.
- В. В. Фостяк // Інвестиції: управління, практика, досвід. – 2011. - №11. – С. 25-31.

### Інтернет ресурси:

1. Банк міжнародних розрахунків: [www.bis.org](http://www.bis.org)
2. Європейський банк реконструкції і розвитку: [www.ebrd.com](http://www.ebrd.com)
3. Європейський центральний банк: [www.ecb.int](http://www.ecb.int)
4. Міжнародний валютний фонд: [www.imf.org](http://www.imf.org)
5. Світовий банк: [www.worldbank.org](http://www.worldbank.org)

### Питання для самоконтролю

1. Дати загальну характеристику регіональних валютно-кредитних організацій.
2. З якою метою створено БМР?
3. Коли та з якою метою був створений ЄБРР?
4. Назвати пріоритетні напрями діяльності ЄБРР.
5. Які інструменти фінансування використовує у своїй діяльності ЄБРР?
6. Назвати напрями співробітництва ЄБРР з Україною.
7. Мета створення ЧБТР. Які країни є його членами?
8. Членом яких міжнародних валютно-кредитних організацій є Україна?
9. Назвати основні етапи створення Європейського валютного союзу
10. Дати характеристику фінансово-кредитних інститутів Європейського Союзу
11. Передумови та хронологія введення єдиної європейської валюти

### Тестові завдання

## Тема № 8. Фінансова та грошово-кредитна системи Європейського Союзу

**Зміст** самостійної роботи (по кожній темі викладач повинен конкретизувати самостійну роботу студента, чітко зазначити завдання, які він ставить перед студентом, план виконання завдань тощо)

Під час розгляду теоретичного матеріалу слід повторити основні категорії та поняття, які розглядалися на лекції, потім доцільно перейти до роботи з рекомендованою літературою та нормативно-законодавчими актами. У результаті вивчення теми студент повинен знати передумови створення Європейської системи центральних банків (ЄСЦБ) і єдиної європейської валюти; механізм та основні напрями монетарної політики ЄЦБ.

Завдання 1. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

1. Етапи введення єдиної європейської валюти.
2. Інститути Європейського Союзу.

Завдання 2. Підготовка доповідей, рефератів

1. Банк міжнародних розрахунків
2. Європейська система центральних банків
3. Європейський валютний союз

**Джерела** літератури до виконання самостійної роботи

Основна та допоміжна література:

1. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. / З. В. Герасимчук [та ін.] ; Луц. нац. техн. ун-т. - Херсон : ОЛДІ-плюс, 2015. -570 с
2. Європейський Союз: теорія і практика інтеграції заради успіху : навч. посіб. / [Матвійчук А. В. та ін.] ; за заг. ред. А. В. Матвійчука ; Міжнар. екон.-гуманітар. ун-т ім. С. Дем'янука. - Рівне : Волинські обереги, 2019. - 155 с.
3. Кравець В.М., Кравець О.В. Західноєвропейський банківський бізнес: становлення і сучасність / За ред. В.І. Міщенка. – К.: Знання-Прес, 2003
4. Красавина Л.М. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения: учебник. / Л.М. Красавина. – М.: Финансы и статистика, 2010. – 576 с.
5. Мельник П. В. Банківські системи зарубіжних країн : підручник / П. В. Мельник, Л.Л.Тарангул, О. Д. Гордей. – К. : Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.
6. Реверчук С.К. Грошово-банківські системи зарубіжних країн. [Текст] Навчально-методичний посібник. – Львів, Київ: «Триаді плюс», «Алерта», 2018. – 160 с.
7. Циганов С.А. Генезис банківських систем у трансформаційних економіках: структурно-функціональний аналіз. К.: Академпрес, 2006.
8. Шнирков О.І., Кузнецов О.В., Кульпінський С.В. Європейський валютний союз: Навчальний посібник. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2001.
9. Шамова І.В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн. Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001.
10. Златіна Н. Особливості банківських систем зарубіжних країн (на прикладі Франції, Німеччини, Італії та Швейцарії) / Н. Златіна // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. - 2010. - Вип. 84. - С. 90-93.
11. Кашпур Ю.А. Міжнародний досвід реформування банківських систем у розвинутих країнах світу / Ю.А. Кашпур // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.3. – С.150–156.
12. Кириченко М. Інтернаціоналізація банківської діяльності: досвід країн Центрально-Східної Європи і перспективи для України // Вісник НБУ. - 2006. - № 8. - С. 25-28.
13. Міщенко В. Базель-III: нові підходи банківського регулювання / В. Міщенко, А.Незнамова // Вісник НБУ. – 2011. – № 1. – С. 4 – 9.

14. Україна в європейському науково-освітньому та інноваційному просторі: концепція адаптації та інтеграції в умовах угоди про асоціацію з Європейським Союзом : [монографія] / С. В. Іванов [та ін.] [наук. ред. В. І. Ляшенко] ; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. -Київ : НАН України : Ін-т економіки пром-сті, 2019. - 311 с.
15. Щодо інтеграції банківської системи України до банківської системи Європейського Союзу: аналітична записка [Електронний ресурс] / Національний інститут стратегічних досліджень при Президенті України. – Режим доступу : [http: www.niss.gov.ua](http://www.niss.gov.ua).

Інтернет ресурси:

6. Банк міжнародних розрахунків: [www.bis.org](http://www.bis.org)
7. Європейський банк реконструкції і розвитку: [www.ebrd.com](http://www.ebrd.com)
8. Європейський центральний банк: [www.ecb.int](http://www.ecb.int)
9. Міжнародний валютний фонд: [www.imf.org](http://www.imf.org)
10. Світовий банк: [www.worldbank.org](http://www.worldbank.org)

### **Питання для самоконтролю**

1. Членом яких міжнародних валютно-кредитних організацій є Україна?
2. Назвати основні етапи створення Європейського валютного союзу
3. Дати характеристику фінансово-кредитних інститутів Європейського Союзу
4. Передумови та хронологія введення єдиної європейської валюти
5. Створення Європейської системи центральних банків (ЄСЦБ)
6. Призначення та функції Європейського інвестиційного банку
7. У чому полягає призначення Європейського центрального банку (ЄЦБ)?
8. Який економіко-правовий статус і які функції виконує ЄЦБ ?
9. Організаційна структура та характеристика підрозділів ЄЦБ
10. Монетарна політика ЄЦБ та її інструментарій
11. Механізм та основні напрями монетарної політики ЄЦБ

### **Тестові завдання**

#### **Тема № 9. Фінансова та грошово-кредитна системи США**

**Зміст** самостійної роботи (по кожній темі викладач повинен конкретизувати самостійну роботу студента, чітко зазначити завдання, які він ставить перед студентом, план виконання завдань тощо)

Під час розгляду теоретичного матеріалу слід повторити основні категорії та поняття, які розглядалися на лекції, потім доцільно перейти до роботи з рекомендованою літературою та нормативно-законодавчими актами. У результаті вивчення теми студент повинен знати особливості та характеристики основних елементів грошово-кредитної системи США

Завдання 1. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

1. Еволюція грошово-кредитної системи США.
2. Особливості розвитку та етапи формування грошово-кредитної системи США.

Завдання 2. Підготовка доповідей, рефератів

1. Становлення та сучасний стан грошової системи США
2. Долар США у ролі світової резервної та розрахункової валюти
3. Особливості кредитної системи США
4. Федеральна резервна система США
5. Спеціалізовані банки та небанківські кредитно-фінансові установи США

### **Джерела літератури до виконання самостійної роботи**

1. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. / З. В. Герасимчук [та ін.] ; Луц. нац. техн. ун-т. - Херсон : ОЛДІ-плюс, 2015. -570 с
2. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. / Ніколаєнко Ю. В. - Чернігів : Черніг. нац. технол. ун-т, 2015. - 187 с..
3. Мельник П. В. Банківські системи зарубіжних країн : підручник / П. В. Мельник, Л.Л.Тарангул, О. Д. Гордей. – К. : Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.
4. Реверчук С.К. Грошово-банківські системи зарубіжних країн. [Текст] Навчально-методичний посібник. – Львів, Київ: «Триаді плюс», «Алерта», 2018. – 160 с.
5. Фінансові системи зарубіжних країн : навч. посіб. / Савастеева О. М. ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Київ : Гуляєва В. М., 2019. - 177 с.
6. Шнирков О.І., Кузнецов О.В., Кульпінський С.В. Європейський валютний союз: Навчальний посібник. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2001.
7. Шамова І.В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн. Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001.
8. Зайцев О. Банки-інноваторы // Банковская практика за рубежом. - 2008. - № 7. - С. 58-65.
9. Златіна Н. Особливості банківських систем зарубіжних країн (на прикладі Франції, Німеччини, Італії та Швейцарії) / Н. Златіна // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. - 2010. - Вип. 84. - С. 90-93.
10. Кашпур Ю.А. Міжнародний досвід реформування банківських систем у розвинутих країнах світу / Ю.А. Кашпур // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.3. – С.150–156.
11. Кириченко М. Інтернаціоналізація банківської діяльності: досвід країн Центрально-Східної Європи і перспективи для України // Вісник НБУ. - 2006. - № 8. - С. 25-28.
12. Міщенко В. Базель-III: нові підходи банківського регулювання / В. Міщенко, А. Незнамова // Вісник НБУ. – 2011. – № 1. – С. 4 – 9.

### **Інтернет ресурси:**

1. Європейський банк реконструкції і розвитку: [www.ebrd.com](http://www.ebrd.com)
2. Європейський центральний банк: [www.ecb.int](http://www.ecb.int)
3. Міжнародний валютний фонд: [www.imf.org](http://www.imf.org)
4. Світовий банк: [www.worldbank.org](http://www.worldbank.org)
5. Федеральна корпорація по страхуванню депозитів: [www.fdic.gov](http://www.fdic.gov)
6. Федеральна резервна система США: [www.federalreserve.gov](http://www.federalreserve.gov)

### **Питання для самоконтролю**

1. Яку форму власності має капітал федеральних резервних банків США?
2. Характеристика Федеральної резервної системи США
3. Структура Федеральної резервної системи США
4. У чому сутність дворівневої грошово-кредитна система США?
5. Характеристика форми грошей у США
6. Склад грошової маси США.
7. Основні важелі контролю за загальною масою грошей в обігу з боку ФРС.
8. Основні риси федеральної політики США.
9. Основне джерело доходів держави у США
10. У чому полягала сутність Закону США «Про вільний банківський режим».

### **Тестові завдання**

### **Тема № 10 Фінансова та грошово-кредитна системи Великої Британії**

**Зміст** самостійної роботи (по кожній темі викладач повинен конкретизувати самостійну роботу студента, чітко зазначити завдання, які він ставить перед студентом, план виконання завдань тощо)

Під час розгляду теоретичного матеріалу слід повторити основні категорії та поняття, які розглядалися на лекції, потім доцільно перейти до роботи з рекомендованою літературою та нормативно-законодавчими актами. У результаті вивчення теми студент повинен знати особливості та основні етапи становлення грошово-кредитної системи Великої Британії

Завдання 1. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

1. Англійський фунт стерлінгів як резервна валюта.
2. Стерлінгова зона та роль фунта в ЄВС.

Завдання 2. Підготовка доповідей, рефератів

1. Стерлінгова зона та роль фунта в Європейському валютному Союзі
2. Особливості становлення банківської системи Великої Британії
3. Банк Англії: статус, призначення та функції
4. Небанківські кредитно-фінансові установи Великої Британії.

**Джерела** літератури до виконання самостійної роботи

Основна та допоміжна література:

1. Гербич Л. А. Фінансові та кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. / Л. А. Гербич. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 440 с
2. Економіка та інформаційна безпека зарубіжних країн : навч. посіб. / З. В. Валіулліна ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. - Рівне : Волинські обереги, 2017. - 275 с.
3. Іванов В.М., Софіщенко І.Я. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: курс лекцій. – К.: МАУП, 2018. – 234 с.
4. Кравець В.М., Кравець О.В. Західноєвропейський банківський бізнес: становлення і сучасність / За ред. В.І. Мішенка. – К.: Знання-Прес, 2003
5. Мельник П. В. Банківські системи зарубіжних країн : підручник / П. Мельник, Л.Тарангул, О. Гордей. – К. : Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.
6. Реверчук С.К. Грошово-банківські системи зарубіжних країн. [Текст] Навчально-методичний посібник. – Львів, Київ: «Триаді плюс», «Алерта», 2018. – 160 с.
7. Фінансові системи зарубіжних країн : навч. посіб. / Савастеева О. М. ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Київ : Гуляєва В. М., 2019. - 177 с.
8. Шнирков О.І., Кузнецов О.В., Кульпінський С.В. Європейський валютний союз: Навчальний посібник. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2001.
9. Шамова І.В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн. Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001.
10. Кашпур Ю.А. Міжнародний досвід реформування банківських систем у розвинутих країнах світу / Ю.А. Кашпур // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.3. – С.150–156.
11. Кузнецов О. Монетарна політика Великої Британії: досвід подолання інфляції // Вісник НБУ. – 2008. – № 9. – С. 40-43.
12. Мамонтов А. Диалектика британського банківського ринка // Банківська практика зарубіжжя. - 2008. - № 10. - С. 26-30.
13. Міщенко В. Базель-III: нові підходи банківського регулювання / В. Міщенко, А.Незнамова // Вісник НБУ. – 2011. – № 1. – С. 4 – 9.
14. Чамро Ю.О. Еволюція розвитку центральних банків та їх історичні типи / Ю.О. Чамро // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2011. – №3 (12). – С. 231–236.

Інтернет ресурси:

1. Банк Англії: [www.bankofengland.co.uk](http://www.bankofengland.co.uk)



2. Банк міжнародних розрахунків: [www.bis.org](http://www.bis.org)
3. Європейський банк реконструкції і розвитку: [www.ebrd.com](http://www.ebrd.com)
4. Європейський центральний банк: [www.ecb.int](http://www.ecb.int)
5. Міжнародний валютний фонд: [www.imf.org](http://www.imf.org)
6. Світовий банк: [www.worldbank.org](http://www.worldbank.org)
7. Банк міжнародних розрахунків: [www.bis.org](http://www.bis.org)

### **Питання для самоконтролю**

1. Особливості історичного розвитку грошової системи Великої Британії
2. Наслідки Першої і Другої світових війн для грошової системи Великої Британії
3. Особливості надбудови кредитної системи країни
4. Види кредитних установ у Великій Британії
5. Особливості кредитної системи Великої Британії та її структура
6. Банк Англії, його функції та роль в кредитній системі
7. Характеристика діяльності кредитних установ Великої Британії
8. Небанківські кредитно-фінансові установи Великої Британії

### **Тестові завдання**

#### **Тема № 11 Фінансова та грошово-кредитна системи Японії**

**Зміст** самостійної роботи (по кожній темі викладач повинен конкретизувати самостійну роботу студента, чітко зазначити завдання, які він ставить перед студентом, план виконання завдань тощо)

Під час розгляду теоретичного матеріалу слід повторити основні категорії та поняття, які розглядалися на лекції, потім доцільно перейти до роботи з рекомендованою літературою та нормативно-законодавчими актами. У результаті вивчення теми студент повинен знати особливості та основні етапи становлення грошово-кредитної системи Японії

Завдання 1. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

1. Грошовий обіг Японії до та після Другої світової війни.
2. Японська єна як резервна та міжнародна валюта країн Азійсько-Тихоокеанського регіону.

Завдання 2. Підготовка доповідей, рефератів

1. Японська єна як резервна та міжнародна валюта
2. Особливості становлення банківської системи Японії
3. Центральний банк Японії : статус, призначення та функції
4. Небанківські кредитно-фінансові установи Японії.

### **Джерела літератури до виконання самостійної роботи**

Основна та допоміжна література:

1. Фінансові системи зарубіжних країн : навч. посіб. / Савастеева О. М. ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Київ : Гуляєва В. М., 2019. - 177 с.
- 2.
3. Єгоричева С.Б. Організація діяльності банків в зарубіжних країнах: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 208 с
4. Масленников В.В. Зарубежные банковские системы: Научное издание: Москва: ТД «Элит-2000», 2001. – 392 с.
5. Мельник П. В. Банківські системи зарубіжних країн : підручник / П. Мельник, Л.Тарангул, О. Гордей. – К. : Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.

6. Шамова І.В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн. Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001.
7. Дук І.В. Еволюція, стадії розвитку і функції центральних банків розвинутих країн світу / І. Дук // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. – 2009. – Вип. 2 (46). – С. 91–96.
8. Кашпур Ю.А. Міжнародний досвід реформування банківських систем у розвинутих країнах світу / Ю.А. Кашпур // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.3. – С.150–156.
9. Краевая А. Банковский сектор Восточной Европы на волне перемен // Банковская практика за рубежом. – 2007. - № 8. – С. 15-21.
10. Ліфанова М. І., Проблеми і перспективи розвитку світової валютної системи в посткризовий період / М. Ліфанова. // Економіка.Управління.Іновації.–2014.- №1.
11. Сенина Д.Н. Результаты изменения денежно-кредитной политики Банка Японии в 2013 г. / Д.Н. Сенина // Актуальные проблемы современной Японии, вып. XXVIII. – 2014. – С. 54-64.

#### Інтернет ресурси:

1. Банк Англії: [www.bankofengland.co.uk](http://www.bankofengland.co.uk)
2. Банк міжнародних розрахунків: [www.bis.org](http://www.bis.org)
3. Європейський банк реконструкції і розвитку: [www.ebrd.com](http://www.ebrd.com)
4. Європейський центральний банк: [www.ecb.int](http://www.ecb.int)
5. Міжнародний валютний фонд: [www.imf.org](http://www.imf.org)
6. Світовий банк: [www.worldbank.org](http://www.worldbank.org)
7. Банк міжнародних розрахунків: [www.bis.org](http://www.bis.org)
8. Банк Японії: [www.boj.or.jp/en/](http://www.boj.or.jp/en/)

#### Питання для самоконтролю

1. Характеристика кредитної системи Японії.
2. Структура кредитної системи Японії.
3. Особливості банківської системи Японії.
4. Зміни, що відбулися у грошовій системі Японії у ХХ ст.
5. Що сприяло підвищенню курсу єни у 80—90-ті роки ХХ ст.?
6. Банки, створені у країні згідно із законами 1872 і 1897 р.
7. Грошова система Японії: еволюція та сучасний стан.
8. Центральний банк Японії: особливості діяльності.
9. Комерційні банки Японії: види та особливості діяльності.
10. Спеціалізовані кредитно-фінансові установи Японії.

#### Тестові завдання

#### Тема № 12. Принципи функціонування фінансової та грошово-кредитної систем в ісламських країнах

**Зміст** самостійної роботи (по кожній темі викладач повинен конкретизувати самостійну роботу студента, чітко зазначити завдання, які він ставить перед студентом, план виконання завдань тощо)

Під час розгляду теоретичного матеріалу слід повторити основні категорії та поняття, які розглядалися на лекції, потім доцільно перейти до роботи з рекомендованою літературою та нормативно-законодавчими актами. У результаті вивчення теми студент повинен знати особливості функціонування ісламської моделі фінансової системи.

Завдання 1. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

1. Структура грошово-кредитної системи ісламських країн.
2. Фінансові структури Близького Сходу

Завдання 2. Підготовка доповідей, рефератів

1. Ісламська модель грошово-кредитної системи
2. Мусульманська релігія і банківська діяльність: особливості впливу
3. Фінансово-кредитні інститути у країнах Близького Сходу
4. Ісламських банк: особливості та специфіка функціонування
5. Ісламські державні спеціалізовані кредитні агентства

**Джерела літератури до виконання самостійної роботи**

Основна та допоміжна література:

1. Гербич Л. А. Фінансові та кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. / Л. А. Гербич. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 440 с.
2. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. / З. В. Герасимчук [та ін.] ; Луц. нац. техн. ун-т. - Херсон : ОЛДІ-плюс, 2015. -570 с
3. Лисенков Ю.М., Коротка Т.А. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн.- К.: Зовнішня торгівля, 2015. - 118 с.
4. Масленников В.В. Зарубежные банковские системы: Научное издание: Москва: ТД «Элит-2000», 2001. – 392 с.
5. Мельник П. В. Банківські системи зарубіжних країн : підручник / П. Мельник, Л.Тарангул, О. Гордей. – К. : Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.
6. Шамова І.В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн. Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001.
7. Кашпур Ю.А. Міжнародний досвід реформування банківських систем у розвинутих країнах світу / Ю.А. Кашпур // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.3. – С. 150–156.
8. Міщенко В. Базель-III: нові підходи банківського регулювання / В. Міщенко, А. Незнамова // Вісник НБУ. – 2011. – № 1. – С. 4 – 9.
9. Скороходов А. Исламский прорыв//Банковская практика за рубежом.-2008.-№ 2.-С.20-27.
10. Чугуєв О. А. Ісламський банкінг та його фінансові інструменти в концепції потенційної моделі фінансової системи / О. А. Чугуєв, А. В. Чередниченко // Економічний часопис – XXI. – 2011. – № 3–4. – С. 13–16.

Інтернет ресурси:

1. Ісламський банк розвитку: [www.isdb.org](http://www.isdb.org)
2. Банк міжнародних розрахунків: [www.bis.org](http://www.bis.org)
3. Європейський центральний банк: [www.ecb.int](http://www.ecb.int)
4. Міжнародний валютний фонд: [www.imf.org](http://www.imf.org)
5. Світовий банк: [www.worldbank.org](http://www.worldbank.org)

**Питання для самоконтролю**

1. Які особливості ісламської моделі фінансової системи?
2. У чому полягає вплив релігії на функціонування банків в ісламських країнах?
3. У чому специфіка ведення фінансової діяльності у країнах ісламу?
4. Структура грошово-кредитної системи ісламських країн
5. Дати характеристику кредитно-фінансовим інститутам Близького Сходу
6. Ісламських банк: особливості створення та специфіка діяльності
7. Функції центрального банку в ісламських країнах

8. Державні спеціалізовані кредитні агентства в ісламських країнах
9. Характеристика інвестиційних компаній країн Близького сходу
10. Показати загальні риси та відмінності ісламського банку та банків світу

### Тестові завдання

## РОЗДІЛ 4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

№ з/п	Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Бали рейтингу	Максимальна кількість
<b>Критерії оцінки семінарських занять (СРС)</b>			
	<p><b>- повна відповідь на питання</b>, розгорнутий, вичерпний виклад змісту питання; повний перелік необхідних для розкриття змісту питання категорій та законів;</p> <p>правильне розкриття змісту категорій та законів, механізму їх взаємозв'язку і взаємодії;</p> <p>здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки та узагальнення, знання історії створення таких теорій та еволюції поглядів їх представників;</p> <p>уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їх риси та форми виявлення;</p> <p>демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;</p> <p>використання актуальних фактичних та статистичних даних, матеріалів останніх подій в економічній та фінансовій сфері в країні та за її межами;</p> <p>знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод, обов'язкове посилання на них під час розкриття питань;</p> <p>знання точних назв і функцій національних та міжнародних фінансово-кредитних установ, історії їх створення і ролі при вирішенні проблем, які ставляться у конкретному питанні.</p> <p><b>СРС:</b> Розгорнутий, вичерпний виклад змісту питань; опрацювання необхідних нормативно-правових актів; використані матеріали періодичних наукових видань; посилання на опрацьовані джерела при висвітленні питань; використані матеріали з практики роботи банківських установ.</p>	<b>5</b>	
	<p><b>- відповідь на питання</b></p> <p>порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, указаних вище (якщо він потрібний для вичерпного розкриття питання);</p> <p>при розкритті змісту в цілому правильно за зазначеними вимогами все ж таки студентом допущені помилки під час використання цифрового матеріалу, посилання на конкретні історичні періоди та факти, неточності у формулюванні термінів і категорій, проте з допомогою викладача він швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді.</p>	<b>4</b>	

<p><b>СРС:</b> Порівняно з виконанням роботи на найвищий бал не зроблено одного з перелічених пунктів указаних вище</p>	
<p><b>- відповідь на питання</b></p> <p>порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття двох з пунктів, указаних вище (якщо вони потрібні для вичерпного розкриття питання);</p> <p>одночасно мають місце обидва типи недоліків, які окремо характеризують критерії щодо 4 балів;</p> <p>відповідь малообґрунтована, неповна;</p> <p>студент не знайомий з законодавчими матеріалами, матеріалами періодичності преси з фінансових та загальноекономічних питань;</p> <p>студент лише з допомогою викладача може зрозуміти та виправити свої помилки.</p> <p><b>СРС:</b> Робота недостатньо обґрунтована, неповна; використані матеріали лише підручника.</p>	<p><b>3</b></p>
<p><b>- відповідь на питання</b></p> <p>порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття трьох чи більше пунктів указаних вище (якщо вони потрібні для вичерпного розкриття питання);</p> <p>одночасно мають місце два чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерії 3 балів;</p> <p>у відповіді відсутні належні докази і аргументи, зроблені висновки не відповідають загальноприйнятим, хибні;</p> <p>характер відповіді дає підставу стверджувати, що студент неправильно зрозумів суть питання чи не знає правильної відповіді;</p> <p>Допущені грубі помилки і студент не може їх виправити.</p> <p><b>СРС:</b> Робота виконана не в повному обсязі; використані матеріали лише підручника.</p>	<p><b>2</b></p>
<p><b>- відповідь на питання</b></p> <p>характер відповіді дає підставу стверджувати, що студент неправильно зрозумів суть питання чи не знає правильної відповіді;</p> <p>Допущені грубі помилки і студент не може їх виправити.</p> <p><b>СРС:</b> Самостійна робота не виконана</p>	<p><b>0-1</b></p>